

Әбілқас Сағынов атындағы «Қарағанды техникалық университеті» КЕАҚ
профессор-оқытушылар құрамының Тұрақты даму мақсаттары (ТДМ) туралы
хабардарлығын бағалау сауалнамасы

Тұрақты даму мақсаттары саласындағы хабардарлықты анықтау бойынша онлайн форматта жүргізілген сауалнамаға «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлерінің 150 өкілі қатысты.

Сауалнаманың негізгі мақсаты – профессорлық-оқытушылық құрам мен қызметкерлердің Тұрақты даму мақсаттары (ТДМ) саласындағы хабардарлық деңгейін, білімін, көзқарастарын және практикалық тәжірибесін бағалау.

Сауалнамаға барлығы 150 респондент қатысты, бұл университет қызметкерлерінің тұрақты даму мәселелеріне деген көзқарасы, олардың білім деңгейі және ТДМ қағидаттарын кәсіби қызметінде қолдану тәжірибесі туралы алдын ала ақпарат алуға мүмкіндік берді.

Алынған деректер респонденттердің тұрақты даму тұжырымдамасын қалай түсінетінін, университетте тұрақты даму қағидаттарын іске асыруға деген көзқарасын, сондай-ақ қызметкерлердің осы тәсілдерді өз жұмысында қолдануға дайындығын көрсетеді.

Сауалнама құрылымы

Сауалнама бес бөлімнен тұрады:

- **А бөлімі — Базалық білім.** Тұрақты даму мақсаттары туралы жалпы түсінікті бағалау үшін бір немесе бірнеше жауап нұсқасы бар сұрақтарды қамтиды.
- **В бөлімі — Қолданбалы институционалдық білім.** Университет деңгейінде тұрақты даму мақсаттарының іске асырылуы туралы хабардарлық деңгейін бағалауға бағытталған.
- **С бөлімі — Қатынас және жауапкершілікті қабылдау.** Респонденттердің тұрақты даму мәселелеріне деген көзқарасын және жеке жауапкершілік деңгейін 5 балдық Лайкерт шкаласы арқылы өлшейді.
- **Д бөлімі — Мінез-құлық және практикалық әрекеттер.** Тұрақты даму қағидаттарына байланысты нақты іс-әрекеттер мен кәсіби тәжірибені бағалайды.
- **Е бөлімі — Басқару және әлеуметтік әсер туралы хабардарлық.** Тұрақты басқару, әлеуметтік жауапкершілік және университет қызметінің қоғамға әсері туралы түсінікті бағалауға бағытталған.

Сауалнама сұрақтарының мысалдары

А бөлімі. Базалық білім

1. Төмендегі анықтамалардың қайсысы тұрақты даму ұғымын ең дәл сипаттайды?
А. Экологиялық шектеулерсіз экономикалық өсім
В. Болашақ ұрпақтың мүмкіндіктеріне зиян келтірмей қазіргі қажеттіліктерді қанағаттандыру
С. Тек климат өзгерісінің салдарын азайту
D. Корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік
2. Біріккен Ұлттар Ұйымы қанша Тұрақты даму мақсатын қабылдады?
А. 12
В. 15

C. 17

D. 21

3. Қай ТДМ жоғары оқу орындарымен ең тығыз байланысты?

A. ТДМ 4 — Сапалы білім

B. ТДМ 2 — Аштықты жою

C. ТДМ 14 — Теңіз экожүйелерін сақтау

D. ТДМ 8 — Өнеркәсіптік даму

4. QS тұрақты даму рейтингінде қай бағыт бағаланады?

A. Кампус дизайнының эстетикасы

B. Қоршаған ортаға әсері

C. Студенттердің сән үрдістері

D. Тек спорттық жетістіктер

5. Score 1, 2 және 3 шығарындылары нені білдіреді?

A. Су тұтыну санаттары

B. Көміртегі шығарындыларын есепке алу санаттары

C. Студенттік мобильділік түрлері

D. Қалдықтарды басқару модельдері

В бөлімі. QS талаптарына сәйкес институционалдық білім

6. Университет тұрақты даму стратегиясын немесе ESG-есебін ашық түрде жариялай ма?

• Иә

• Жоқ

• Білмеймін

7. Сіздің бөлімшеңіздің білім беру бағдарламаларына тұрақты даму қағидаттары енгізілген бе?

• Толық енгізілген

• Ішінара енгізілген

• Енгізілмеген

• Білмеймін

8. Сіздің бөлімшеңізде көміртек ізі немесе экологиялық көрсеткіштер бағалана ма?

• Иә, тұрақты түрде

• Кейде

• Жоқ

• Білмеймін

9. Тұрақты даму көрсеткіштері (KPI) қызмет тиімділігін бағалау жүйесіне енгізілген бе?

• Иә

• Жоспарлануда

• Жоқ

• Білмеймін

10. Университет Тұрақты даму мақсаттарына (ЦУР) байланысты зерттеулерді қолдай ма?

• Иә, жүйелі түрде

• Ішінара

• Жоқ

• Білмеймін

С бөлімі. Көзқарас

• Тұрақты даму жоғары оқу орындарының стратегиялық басымдығы болып табылады.

• Менің кәсіби қызметім тұрақты дамуға үлес қосады.

• Университеттер көміртек ізін азайтуы тиіс.

• Әлеуметтік теңдік пен инклюзия тұрақты дамудың негізгі құрамдас бөліктері болып

табылады.

- Басқарудың ашықтығы тұрақты даму нәтижелерін жақсартады.

Д бөлімі. Мінез-құлықтық практика

- Мен ресурстарды (энергия, қағаз, су) тұтынуды белсенді түрде азайтамын.
- Шешім қабылдау кезінде тұрақты даму қағидаттарын ескеремін.
- Тұрақты даму тақырыбындағы оқытуға немесе іс-шараларға қатысамын.
- Студенттер мен әріптестерді тұрақты тәжірибелерді қолдануға ынталандырамын.
- Зерттеулерде немесе әкімшілік жоспарлауда Тұрақты даму мақсаттары (ЦУР) тәсілін қолданамын.

Е бөлімі. Басқару және әлеуметтік әсер туралы хабардарлық

- Университет гендерлік теңдік пен инклюзияны қолдайды.
- Қызметте этикалық сатып алу қағидаттары қолданылады.
- Тұрақты даму тәуекелдері тәуекелдерді басқару жүйесіне енгізілген.
- Қоғаммен өзара әрекеттесу бастамалары Тұрақты даму мақсаттарына сәйкес келеді.
- Университет тұрақты даму көрсеткіштері бойынша есептерді жариялайды.

Сауалнама нәтижелері мен олардың талдауы

Төменде зерттеу сұрақтарының әрқайсысы бойынша сауалнама нәтижелерінің аналитикалық интерпретациясы ұсынылған. Талдау 150 респонденттің жауаптарының бөлінісіне негізделген және университет қызметкерлері арасында тұрақты даму қағидаттары бойынша хабардарлық, білім деңгейі және практикалық қолдану деңгейін бағалауға мүмкіндік береді. Алынған деректер диаграммалар түрінде беріліп, қысқаша түсіндірмелермен толықтырылған.

1. «Тұрақты дамуды қандай анықтама жақсы сипаттайды?» сауалнамасының нәтижелері

Диаграмма-1 бойынша сауалнама нәтижелерін талдау (150 респондент):

- В. 54,7% (≈82 адам) — респонденттердің басым бөлігі Біріккен Ұлттар Ұйымы тұжырымдамасына негізделген тұрақты дамудың классикалық анықтамасын дұрыс таңдады.
- D. 39,3% (≈59 адам) — респонденттердің елеулі бөлігі тұрақты дамуды тек бизнестің әлеуметтік-этикалық қызметімен байланыстырады.
- С. 4,0% (≈6 адам) — респонденттердің шағын тобы қоршаған орта салдарын ескермейтін ескірген даму моделін ұстанады.
- D. 2,0% (≈3 адам) — респонденттердің өте аз бөлігі тұрақты дамуды тар климаттық тәсіл арқылы қарастырады.

РАЗДЕЛ А. ФУНДАМЕНТАЛЬНЫЕ ЗНАНИЯ (выбор) 1. Какой из следующих Лучше определить устойчивое развитие?
150 ответов

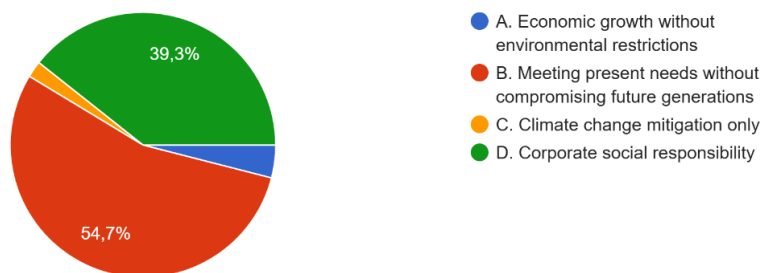

Диаграмма – 1

2. «Біріккен Ұлттар Ұйымы қанша тұрақты даму мақсатын қабылдады?» сауалнамасының нәтижелері

Диаграмма-2 бойынша талдау (150 респондент):

- С. 17 — респонденттердің 72,7%-ы (109 адам) дұрыс жауап берді.
- В. 15 — 12,7% (≈19 адам) — кейбір респонденттер бұрынғы даму мақсаттарының санымен шатастырған болуы мүмкін.
- А. 12 — 8,7% (≈13 адам) — мақсаттар саны туралы қате түсінік.
- D. 21 — 6% (≈9 адам) — жеке қателер байқалды.

2. Сколько целей устойчивого развития было принято Организацией Объединённых Наций?

150 ответов

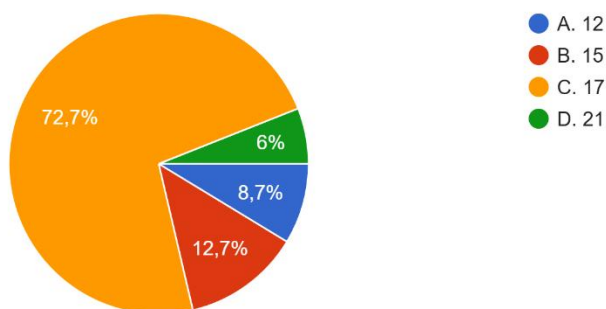

Диаграмма – 2

3. «Жоғары оқу орындарымен ең тығыз байланысты тұрақты даму мақсаты» сауалнамасының нәтижелері

Диаграмма-3 бойынша талдау (150 респондент):

- ТДМ 4 – «Сапалы білім» — 94,7% (≈142 адам) респонденттер жоғары оқу орындарының қызметімен ең тығыз байланысты мақсатты дұрыс анықтады. Себебі білім беру Біріккен Ұлттар Ұйымының негізгі бағыттарының бірі болып табылады.
- ТДМ 2 – «Аштықты жою» — 2,0% (≈3 адам) — университет қызметін азық-түлік қауіпсіздігі мәселесімен қате байланыстырған.
- ТДМ 14 – «Теңіз экожүйелерін сақтау» — 2,0% (≈3 адам) — су ресурстарын қорғауға қатысты мақсатты таңдаған.
- ТДМ 8 – «Лайықты жұмыс және экономикалық өсу» — 1,3% (≈2 адам) — жоғары оқу орындарының тұрақты даму жүйесіндегі рөлі туралы шектеулі түсінікті көрсетеді.

3. Какая ЦУР наиболее тесно связана с высшими учебными заведениями?

150 ответов

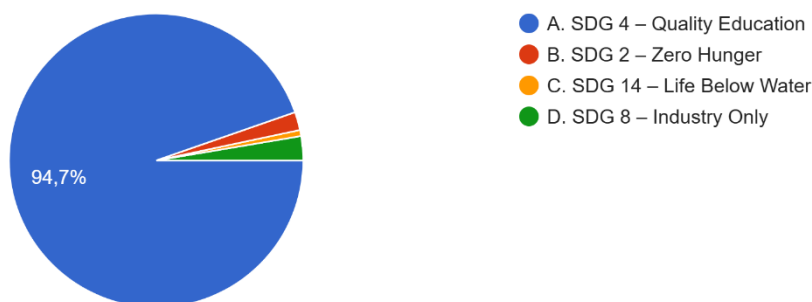

Диаграмма – 3

4. «Төмендегі салалардың қайсысы QS Sustainability рейтингінде бағаланады?» сауалнамасының нәтижелері

Диаграмма-4 бойынша талдау (150 респондент):

- В. Қоршаған ортаға әсер — 89,3% (≈134 адам) — респонденттердің басым бөлігі университеттің энергия тұтынуын, шығарындыларын және экологиялық саясатын қоса алғанда, тұрақты даму рейтингінде экологиялық әсер бағаланатынын дұрыс көрсетті.
- D. Тек спорттық жетістіктер — 6,0% (≈9 адам) — кейбір респонденттер рейтинг тек спорт нәтижелерімен байланысты деп қате ойлайды.
- Кампус эстетикалық дизайны — 3,3% (≈5 адам) — университет аумағының сыртқы көрінісі арқылы тұрақтылықты түсіну.
- Студенттер арасындағы сән үрдістері — 1,4% (≈2 адам) — тұрақты даму мазмұнына қатысы жоқ жауаптар.

4. Какая из следующих областей оценивается в рейтинге QS Sustainability?

150 ответов

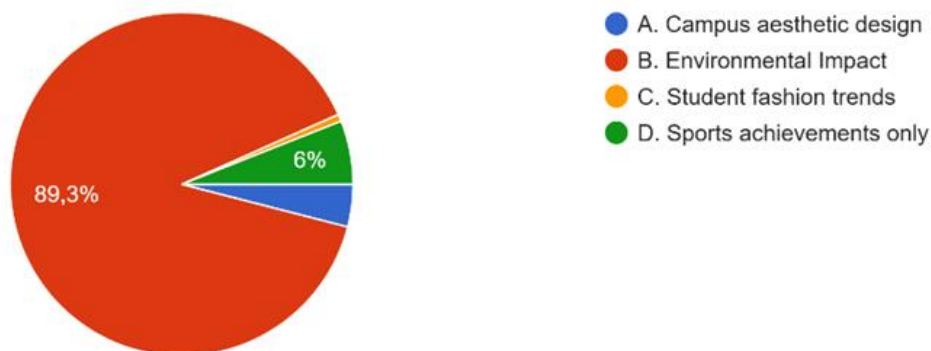

Диаграмма – 4

5. «1, 2 және 3-ші салалардағы шығарындылар мынаған жатады» сауалнамасының нәтижелері

Диаграмма-5 бойынша талдау (150 респондент):

- В. Көміртек шығарындыларын есепке алу санаттары — 66,7% (≈100 адам) — көміртек ізін бағалау және есепке алу механизмдерін түсінудің базалық деңгейін көрсетеді.
- D. Қалдықтарды басқару модельдері — 26,0% (≈39 адам) — қалдықтарды басқару көміртек шығарындыларын есепке алу санатына жатқызылғанымен, бұл жеке экологиялық менеджмент бағыты болып табылады.
- Су пайдалану санаттары — ≈6,7% (≈10 адам) — көміртек шығарындылары есебімен тікелей байланысты емес жауаптар.
- Студенттік мобильділік түрлері — <1% (≈1 адам) — тұрақты даму саласына қатысы жоқ жауаптар.

5. Выбросы в сфере 1, 2 и 3 относятся к:

150 ответов

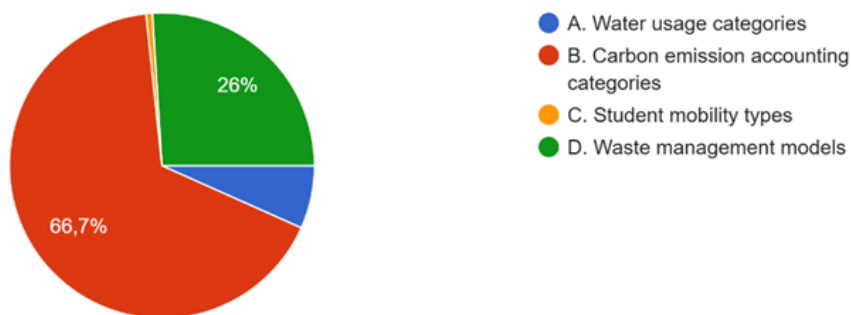

Диаграмма – 5

6. «Университет Университет Тұрақты даму стратегиясы немесе ESG бойынша есеп немесе жария материалдарды жариялай ма?» сауалнамасының нәтижелері
Диаграмма-6 бойынша талдау (150 респондент):

• Респонденттердің 69,3%-ы «Иә» деп жауап берді, бұл жарияланымдардың бар екендігі туралы хабардарлықты көрсетеді.

• Қатысушылардың 29,3%-ы стратегия туралы хабардар емес екенін және ақпаратты білмейтінін хабарлады.

- 1,4%-ы «Жоқ» деп жауап беріп, тиісті материалдар жоқ деп есептеді.

РАЗДЕЛ В. ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ ЗНАНИЯ, СООТВЕТСТВУЮЩИЕ QS, 6. Публикует ли университет публичный материал Стратегия устойчивого развития или отчёт по ESG?

150 ответов

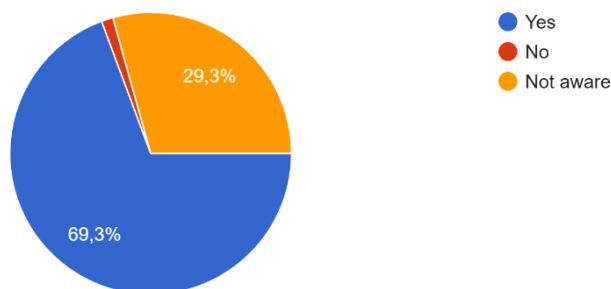

Диаграмма – 6

7. «Тұрақты даму принциптері сіздің бөлімшеніңіздің оқу бағдарламаларына интеграцияланған ба?» сауалнамасының нәтижелері

Диаграмма-7 бойынша талдау (150 респондент):

• Респонденттердің 40,7%-ы ішінара интеграцияны көрсетті, бұл ендіру жүзеге асырылып жатқанын, бірақ әлі жүйелі сипатқа ие емес екенін білдіреді.

• Сауалнамаға қатысқандардың 35,3%-ы толық интеграцияны атап өтті, бұл ендіру процесінің сәтті аяқталғанын көрсетеді.

• Қатысушылардың 23,3%-ы хабардар емес екенін хабарлады, бұл ақпараттандыру мен коммуникация деңгейінің жеткіліксіздігін көрсетеді.

- Респонденттердің шамамен 0,7%-ы интеграцияның жоқтығын көрсетті.

7. Интегрированы ли принципы устойчивого развития в учебные программы вашего подразделения?

150 ответов

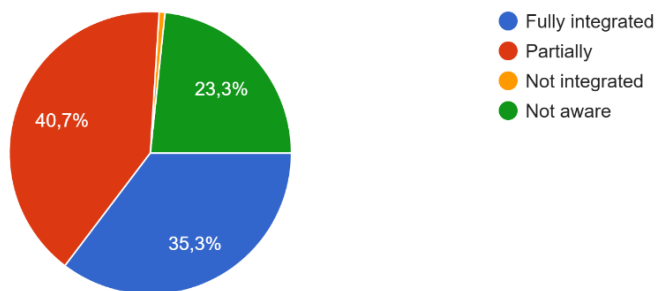

Диаграмма – 7

8. «Сіздің бөліміңіз көміртегі ізін немесе экологиялық көрсеткіштер индикаторларын өлшей ме?» сауалнамасының нәтижелері

Диаграмма-8 бойынша талдау (150 респондент):

- Респонденттердің 40,7%-ы өлшеулер тұрақты түрде жүргізілетінін атап өтті, бұл практиканың жүйелі мониторингін көрсетеді.
- 36,0%-ы өлшеулердің кейде жүзеге асырылатынын көрсетті, бұл бақылаудың эпизодтық сипаты туралы айтады.
- Қатысушылардың 22,7%-ы хабардар емес екенін хабарлады, бұл мәліметтерге қолжетімділіктің шектеулі болуына байланысты болуы мүмкін.
- Шамамен 0,6%-ы «Жоқ» деп жауап берді, бұл өлшеу практикасының жоқтығын көрсетеді.

8. Измеряет ли ваш отдел углеродный след или экологические показатели Индикаторы?

150 ответов

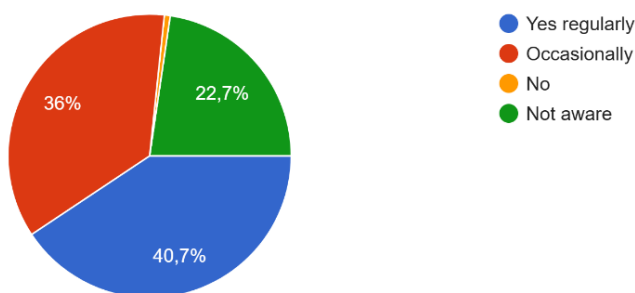

Диаграмма – 8

9. «Мекемелердің тиімділігін бағалауға тұрақты дамудың KPI (негізгі тиімділік көрсеткіштері) кіре ме?» сауалнамасының нәтижелері

Диаграмма-9 бойынша талдау (150 респондент):

- Респонденттердің 64%-ы тиімділікті бағалау жүйесінде тұрақты даму индикаторларының бар екенін растады, бұл тиісті KPI-дың кеңінен енгізілгенін көрсетеді.
- 13,3%-ы мұндай көрсеткіштерді ендіру жоспарланғанын атап өтті, бұл бағалау жүйесін одан әрі дамыту перспективаларын көрсетеді.
- Қатысушылардың 22%-ы олардың тұрақты даму күн тәртібіне қосқан үлесі қалай бағаланатыны туралы хабардар емес екенін хабарлады.

• Респонденттердің 0,7%-ы (1 адам) «Жоқ» деп жауап беріп, мұндай индикаторлардың жоқтығын көрсетті.

9. Включают ли KPI устойчивого развития в оценку эффективности учреждений?

150 ответов

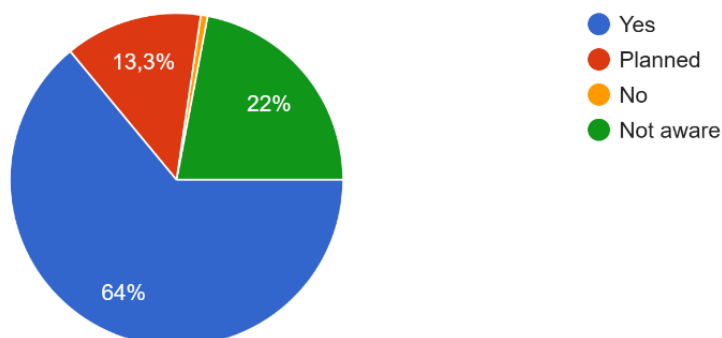

Диаграмма – 9

10. «Университет Тұрақты даму мақсаттарына сәйкес келетін зерттеулерді қолдай ма?» сауалнамасының нәтижелері

10-диаграммаға сәйкес сауалнама нәтижелерін талдау (150 респондент):

• Респонденттердің 50,7%-ы (76 адам) университет Тұрақты даму мақсаттарына сәйкес келетін зерттеулерді жүйелі түрде қолдайтынын атап өтті.

• Қатысушылардың 28%-ы (42 адам) мұндай қолдау ішінара жүзеге асырылады деп есептейді.

• Респонденттердің 0,7%-ы (1 адам) «Жоқ» деп жауап беріп, қолдаудың жоқтығын көрсетті.

• Сауалнамаға қатысқандардың 20,7%-ы (31 адам) жауап беруге қиналды және «Білмеймін» нұсқасын таңдады.

10. Поддерживает ли университет исследования, соответствующие Целям устойчивого развития?

150 ответов

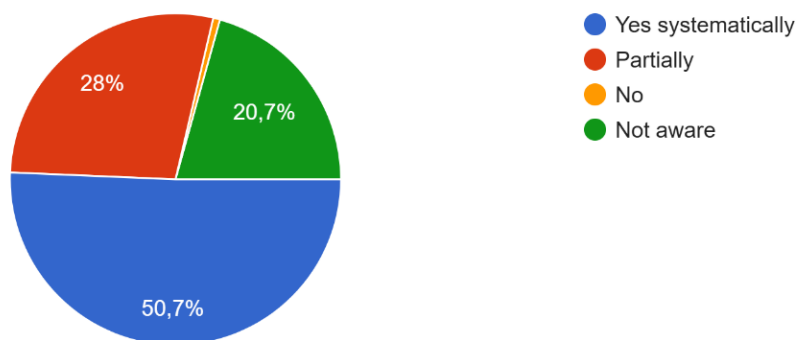

Диаграмма – 10

С бөлімі. Қарым-қатынас

Лайкерт шкаласы 1–5 (11-диаграмма):

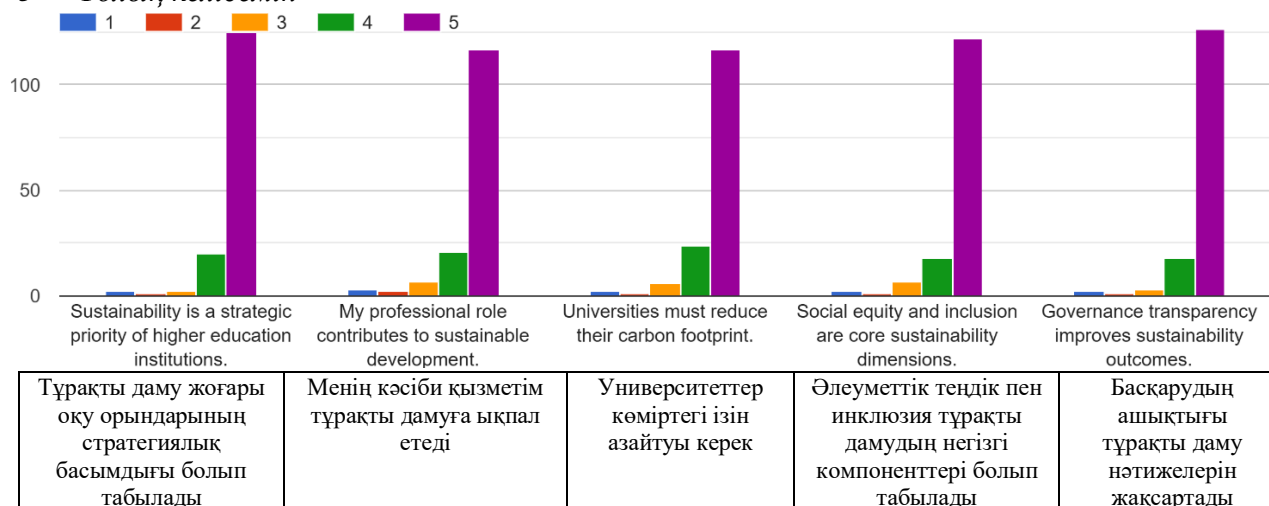
1 — Мүлдем келіспеймін

2 — Келіспеймін

3 — Жауап беруге қиналамын / Келісемін де, келіспеймін де

4 — Келісемін

5 — Толық келісемін

Басым консенсус (ортақ келісім) байқалады. Барлық бес тармақ бойынша респонденттердің басым көпшілігі «4» және «5» нұсқаларын таңдады. Теріс жауаптар (1 және 2) іс жүзінде жоқ.

Д бөлімі. Мінез-құлық практикасы

Лайкерт шкаласы 1–5 (12-диаграмма):

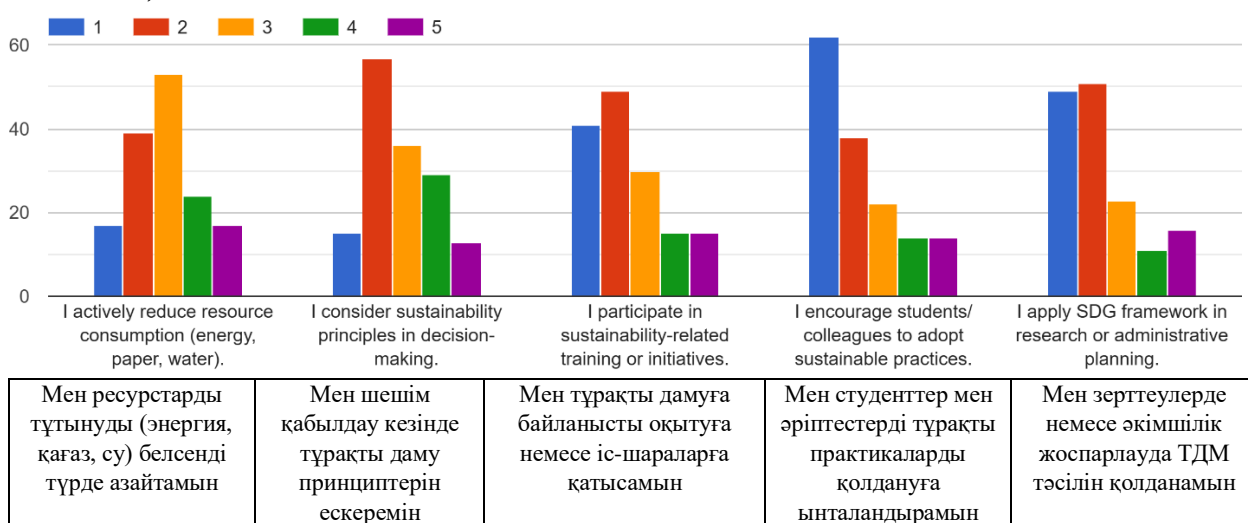
1 — Мүлдем келіспеймін

2 — Келіспеймін

3 — Жауап беруге қиналамын / Келісемін де, келіспеймін де

4 — Келісемін

5 — Толық келісемін

Бұл жерде респонденттердің көпшілігі «1» және «2» нұсқаларын таңдады. Студенттер мен әріптестерді тарту туралы тармақта ең көп таралған жауап «1» нұсқасы болды (мүлдем

келіспеймін/істемеймін). «4» және «5» жауаптары ресурстарды базалық үнемдеуден басқа барлық санаттар бойынша ең аз таңдалған жауаптар болды.

Е бөлімі. Басқару және әлеуметтік әсер туралы хабардарлық

Лайкерт шкаласы 1–5 (13-диаграмма):

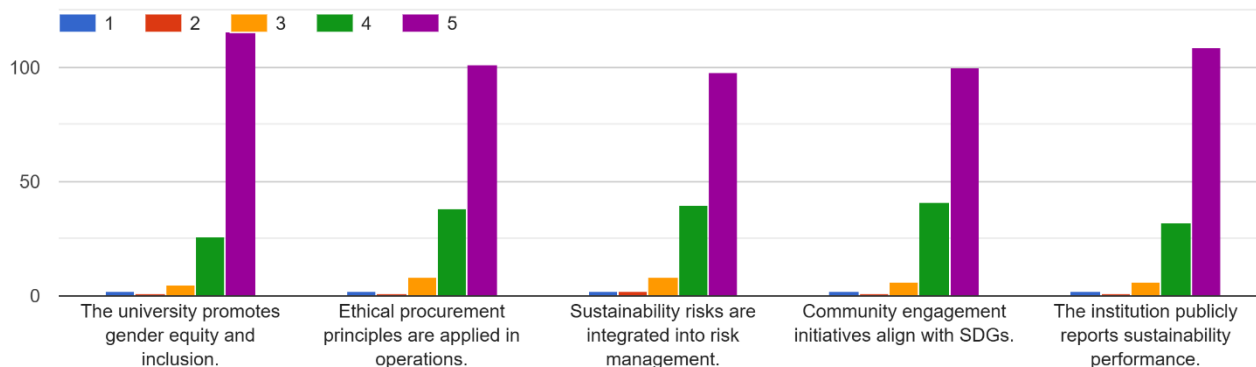
1 — Мүлдем келіспеймін

2 — Келіспеймін

3 — Жауап беруге қиналамын / Келісемін де, келіспеймін де

4 — Келісемін

5 — Толық келісемін

Университет гендерлік теңдік пен инклюзияны ілгерілетеді	Қызметте этикалық сатып алу принциптері қолданылады	Тұрақты даму тәуекелдері тәуекелдерді басқару жүйесіне интеграцияланған	Қоғамдастықпен өзара іс-қимыл жасау жөніндегі бастамалар ТДМ-ға сәйкес келеді	Мекеме тұрақты даму көрсеткіштері бойынша есептерді жариялайды
--	---	---	---	--

Респонденттердің басым көпшілігі «4» және «5» нұсқаларын таңдады. «5» нұсқасын (толық келісемін) әрбір тармақ бойынша (гендерлік теңдікті ілгерілету, этикалық сатып алулар, тәуекелдерді есепке алу және жария есептілік) шамамен 100 және одан да көп адам таңдады. Теріс жауаптар (1 және 2) іс жүзінде жоқ — оларды тек бірнеше адам ғана таңдаған.

Ұжым университеттің ашық, этикалық және инклюзивті жұмыс істеуі керек екендігімен 100% келіседі.

Қорытынды

Сауалнама нәтижелері университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлері арасында тұрақты даму мақсаттары туралы базалық хабардарлық деңгейі жеткілікті жоғары екенін көрсетті. Респонденттердің көпшілігі тұрақты даму ұғымының негізгі мәнін дұрыс түсінеді, ТДМ саны туралы біледі және жоғары оқу орындарының қызметін ең алдымен ТДМ 4 — «Сапалы білім» мақсатымен байланыстырады.

Сонымен қатар, сауалнама нәтижелері тұрақты дамуды іске асырудың институционалдық тетіктері туралы ақпараттың жеткіліксіздігін де көрсетті. Респонденттердің едәуір бөлігі оқу бағдарламаларына тұрақты даму қағидаттарын енгізу, экологиялық көрсеткіштерді өлшеу немесе тиімділікті бағалау жүйесіне ТДМ көрсеткіштерін енгізу сияқты мәселелер бойынша нақты ақпаратқа ие емес.

Қатынастарды талдау университет қызметкерлері арасында тұрақты даму қағидаттарын қолдаудың жоғары деңгейін көрсетті. Респонденттердің басым бөлігі тұрақты даму жоғары білім беру жүйесінің стратегиялық басымдығы екенін, университеттер көміртегі ізін азайтуы тиіс екенін және әлеуметтік теңдік пен инклюзия тұрақты дамудың негізгі принциптері екенін атап өтті.

Сонымен бірге мінез-құлықтық тәжірибені талдау тұрақты даму қағидаттарына оң көзқарас пен олардың кәсіби қызметте нақты қолданылуы арасында белгілі бір айырмашылық бар екенін көрсетті. Көптеген респонденттер тұрақты даму бойынша іс-шараларға, зерттеулерге және білім беру бастамаларына қатысу деңгейінің төмен екенін атап өтті.

Басқару және әлеуметтік әсер мәселелеріне қатысты нәтижелер университеттің институционалдық саясатына деген сенім деңгейінің жоғары екенін көрсетті. Респонденттердің көпшілігі университет басқарудың ашықтығын қамтамасыз етеді, гендерлік теңдік пен инклюзияны қолдайды және тұрақты даму тәуекелдерін ескереді деп санайды.

Осылайша, зерттеу нәтижелері университет қызметкерлері арасында тұрақты даму мәселелеріне оң көзқарас пен базалық білімнің бар екенін көрсетеді. Сонымен қатар, тұрақты даму мақсаттарын тиімді іске асыру үшін ақпараттық жұмыстарды күшейту, білім беру және ғылыми бастамаларды кеңейту, сондай-ақ қызметкерлерді тұрақты даму қағидаттарын практикалық тұрғыда қолдануға белсендірек тарту қажет.